

Regionstyrelsen

Lägesrapport projekt Relocation Gotland

Förslag till beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Projektet Relocation Gotland syftar till att öka inflyttningen och stärka Gotlands attraktionskraft som en hållbar och levande plats. Detta är avgörande för att möta regionens behov inom befolkningsutveckling och kompetensförsörjning. Genom att utveckla en digital inflyttarservice med gotland.com som central plattform, skapas långsiktiga lösningar för att attrahera nya invånare och talanger.

Projektet har hittills genomfört målgrupps- och omvärldsanalyser samt utvecklat Gotlands attraktionsmodell - ett verktyg för att stärka inflyttningen i samverkan med lokala aktörer. Utvecklingen av den digitala inflyttarservicen har påbörjats, och fler funktioner kommer att lanseras under våren 2025.

Insikter från projektet har lett till en förfinad segmentering av målgruppen "inflyttare", där fokus ligger på att attrahera "talanger", det vill säga personer i yrkesför ålder som arbetar inom bristyrken. Forskning visar att investeringar i talangattraktion leder till långsiktig tillväxt genom att stärka arbetsmarknaden, driva innovation och främja kunskapsöverföring. Talanger återfinns även bland deltidsboende och distansarbetare, vilket gör dessa grupper till strategiskt viktiga målgrupper.

Även om den digitala inflyttarservicen är central, finns ett behov av att komplettera den med personlig vägledning för att på så sätt möta specifika behov hos både potentiella inflyttare och hos de som redan flyttat till Gotland. För att servicen ska fortsätta utvecklas och vara hållbar på lång sikt krävs troligen personliga insatser, både digitala och fysiska.

En central faktor framåt är att säkra långsiktig finansiering för gotland.com, så att plattformen kan vidareutvecklas som en nödvändig landningsbana för både inflyttning och besökare såväl som för regional utveckling. Projektet kommer att presentera en finansieringsplan för gotland.com och den digitala inflyttarservicen

under hösten 2025, vilket kommer att stödja fortsatt framgång för digital inflyttar- och utvecklingsstöd.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

För att Gotland ska kunna möta utmaningar kopplade till befolkningsutveckling och kompetensförsörjning behöver inflyttningen öka, och fler unga vuxna välja att stanna kvar, bilda familj och arbeta på ön. För att uppnå detta behöver bilden av Gotland som en hållbar, attraktiv och levande plats att bo, leva, studera och verka på året runt stärkas och utvecklas. Mot den bakgrunden har projektet Relocation Gotland initierats inom ramen för insatsområdet Näringslivets förutsättningar och innovation. Beslut om finansiering togs av Regionstyrelsen 2023-04-26 (RS § 107).

Projektet Relocation Gotland ska bidra till att stärka Gotlands attraktionskraft genom att erbjuda resurser, information och stöd för en välkomnande, inspirerande och smidig inflyttning till Gotland. Arbetet innebär en teknisk vidareutveckling av den befintliga plattformen gotland.com och tillhörande kanaler avseende funktionalitet, innehåll och kommunikation, med fokus på att attrahera och välkomna nyinflyttade genom hela inflyttningsprocessen. På lång sikt förväntas projektet främja en positiv befolkningstillväxt, främja företagsetableringar och stärkt kompetensförsörjning på Gotland.

Arbetet startade den 1 maj 2023 och genomförs fram till den 30 april 2026 med en budget på 4,5 miljoner kronor. Projektorganisationen består av projektägare, en intern förvaltningsövergripande styrgrupp och ett projektteam som består av projektkommunikatör/webbutvecklare och ansvarig projektledare. Därutöver bidrar bland annat strategerna för attraktionskraft och kompetensförsörjning med stöd utifrån sina sakområden.

Relocation Gotland är en insats med tydlig koppling till Regionfullmäktiges prioritering Ett hållbart växande Gotland samt det koncerngemensamma målet om 1000 nya gotlänningar under mandatperioden. Projektets styrning utgår ifrån de övergripande målen genom förankring i styrgruppen. Resultaten från projektet kommer att överlämnas till projektägare och berörda verksamheter för implementering i ordinarie verksamhet. Implementering av projektresultat kommer dock ställa krav på tydliggörandet av gotland.com som plattform samt en långsiktig finansiering av driften.

Nedan redovisas en sammanfattande uppföljning av nuläget utifrån projektets syfte, mål och leverabler. Därefter presenteras två insikter, en identifierad risk samt ett åtgärdsförslag.

Projektmål

1. Insikt och analys: Projektet har genomfört ett insikts- och analysarbete om målgrupper samt förutsättningar och möjligheter för Gotland att arbeta med inflyttning och talangattraktion.
2. Digital inflyttarservice: Projektet har resulterat i en första version av digital inflyttarservice som tillgodoser identifierade och prioriterade behov hos målgrupperna.
3. Strategisk kommunikation: Projektet har kompletterat platsvarumärket ur ett bo-, leva- och verka-perspektiv som stärker den professionella bilden av Gotland och möjliggör mer målgruppsanpassad kommunikation.

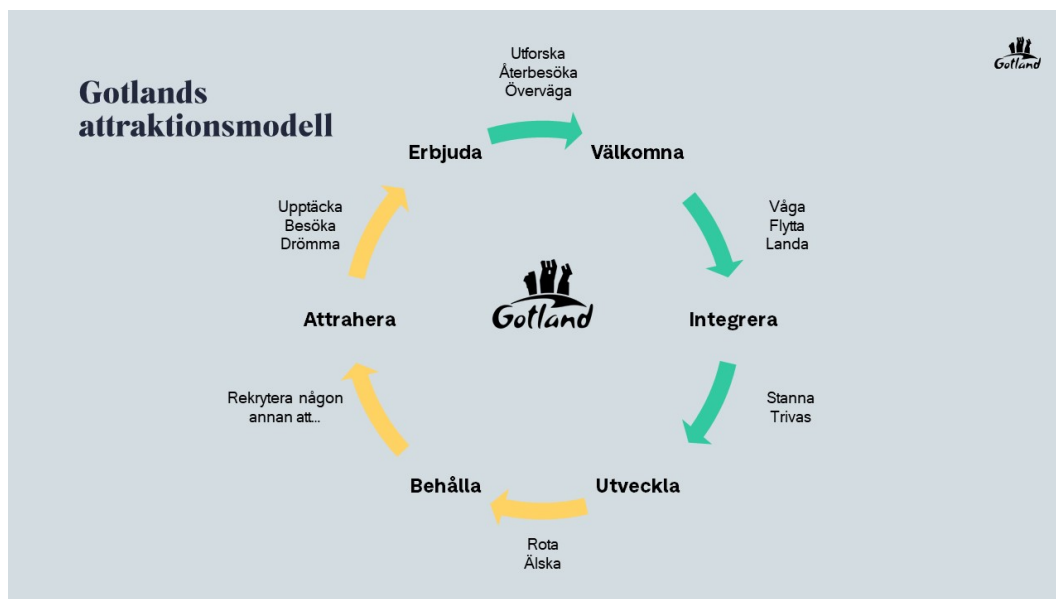
4. Samverkansplattform: Projektet har vidareutvecklat gotland.com som plattform för inspiration och samverkan som stärker lokala aktörers förmåga att attrahera inflyttare, besökare och boende.
5. Långsiktig plan: Projektet har levererat insikter och rekommendationer till Region Gotland om hur den digitala inflyttarservicen och andra insatser kan vidareutvecklas för att långsiktigt främja inflyttning och talangattraktion.

Progressrapport

Projektet har till största del arbetat mot mål 1 (insikt- analys), 4 (samverkansplattform) och 5 (långsiktig plan) för att skapa goda förutsättningar att nå mål 2 (digital inflyttarservice) och 3 (strategisk kommunikation) med tillfredsställande resultat. Nedan redovisas genomförda och i närtid planerade aktiviteter.

Målgruppsanalys och behovskartläggning

- **Gotlands attraktionsmodell:** Projektteamet har deltagit i en utbildning och lärandeprojekt kring inflyttning och talangattraktion tillsammans med andra platser och regioner. Lärandet har genererat nya kunskaper och nätverk för att kunna arbeta med Gotlands utmaningar med inflyttning och talangattraktion på strategisk och operativ nivå. Med utgångspunkt i Talent Manager Attraction har projektet arbetat fram Gotlands attraktionsmodell, ett ramverk och analysverktyg för att arbetar med inflyttning. Modellen har sedan även diskuterats och presenterats med exempelvis kollegor inom samhällsbyggnadsprocessen.

- **Nuläges- och omvärldsanalys:** Projektet har genomfört en nuläges- och omvärldsanalys för att få en djupare förståelse för Gotlands förutsättningar att bedriva arbete kring inflyttning och talangattraktion. Inspiration har hämtats från andra regioners inflyttningsinitiativ med fokus på digitala tjänster, målgruppsanpassad kommunikation och samverkansformer för långsiktigt arbete.
- **Målgruppsanalys:** Projektet har tillsammans med externa konsulter utformat och genomfört undersökningar och analyser som har resulterat i en djupare förståelse av målgruppernas drivkrafter, behov, hinder och kritiska

beslutsfaktorer. Detta resultat har, tillsammans med annan relevant data, sammanställts i en målgruppsanalys som beskriver, analyserar och prioriterar projektets primära och sekundära målgrupper. Därtill har inflyttarresans olika faser kartlagts och personifierats utifrån behov och kritiska beslutsfaktorer.

- **Effektkarta:** Utifrån ovanstående analysarbete har projektet påbörjat arbetet med att kartlägga målgruppernas behov mot lösningar i form av funktioner och innehåll på så kallade effektkartor för den digitala inflyttarservicen. Dessa kartor kommer ligga till grund för prioriteringen och utvecklingen av den digitala inflyttarservicen och den strategiska kommunikationen.

Utveckling av digital inflyttarservice

Utvecklingen av den digitala inflyttarservicen befinner sig i ett tidigt skede där projektet är i ett utforskande stadie. Projektet har skapat en landningssida på gotland.com där nyfikna och nyinflyttade, via ett formulär, kan dela sina behov och hinder i syfte att lära känna målgruppen. Under hösten har nästan 100 personer fått personlig återkoppling och hjälp vidare i processen. En extern konsult har upphandlats som processtöd för uppbyggnaden och den långsiktiga planen för hur servicen kan drivas vidare efter projektavslut. Den tekniska utvecklingen kommer att byggas skalbar för att möjliggöra kontinuerlig testning och utvärdering av funktioner och beräknas kunna påbörjas tidigt 2025. Innehållet kommer att skapas i samarbete med lokala aktörer exempelvis arbetsgivare och utvecklingsaktörer, samt med andra enheter och förvaltningar på Region Gotland.

Strategisk kommunikation i samverkan

Projektet samlar in behov från arbetsgivare och utvecklingsaktörer som kan omsättas i kommunikationsinsatser. Upphandlad varumärkesbyrå har fått i uppdrag att ta fram en kommunikativ grund i syfte att stärka den professionella bilden av Gotland. Det som tas fram kan användas av exempelvis arbetsgivare i rekryteringssyfte. Den strategiska målgruppsanalysen ligger till grund för strategin, och målet är att genomföra och utvärdera en målgruppsinriktad kommunikationsinsats i samverkan med lokala aktörer under 2025.

Samverkan och förankring

Projektet har identifierat och deltagit i relevanta sammanhang för att sprida och inhämta kunskap samt föra dialog med interna och externa intressenter om arbetet med inflyttning och talangattraktion. Gotlands attraktionsmodell har använts för att diskutera möjligheter, utmaningar och projektets fokusområden. Exempel på sammanhang är föredrag på 92 möjligheter då vi delade insikter från Talent City Index 2024 Gotland edition som visade vilka faktorer som ligger bakom Gotlands starka attraktionskraft och vad vi behöver arbeta med för att de som rankar Gotland högt ska ta steget och flytta hit. Workshoppar har hållits med bland annat Samhällsbyggnadsförvaltningen, enheten för strategisk planering, enheten hållbar tillväxt, kompetensplattformen, HR-nätverk och forum för landsbygdsutveckling.

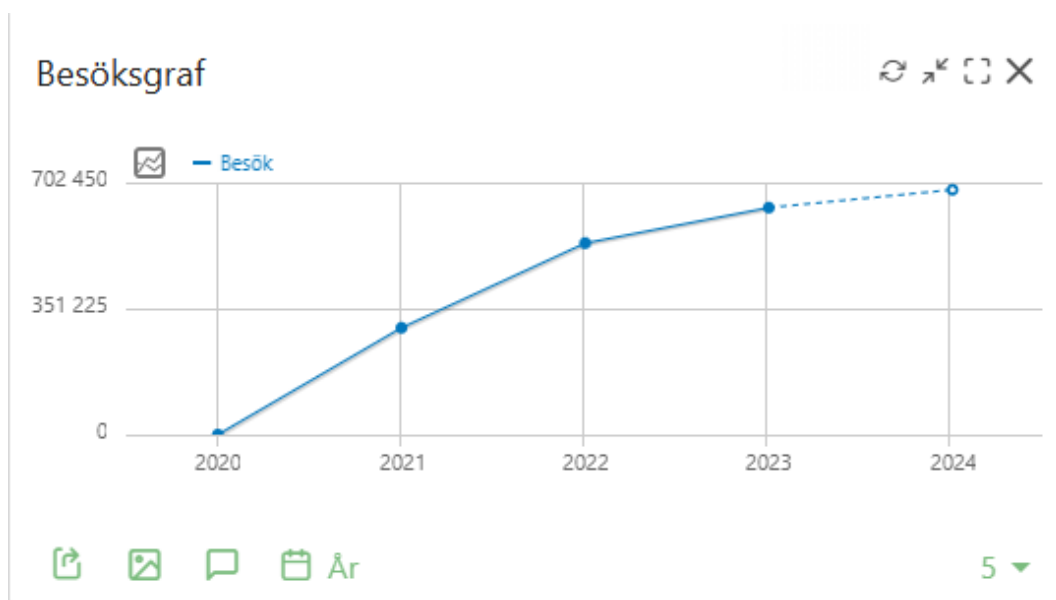
Vidareutveckling gotland.com.

Sedan lanseringen av nya gotland.com och verktygslådan har plattformen blivit alltmer central för verksamheter att nå ut med sina aktiviteter och evenemang året om. Relocation fokuserar på att utveckla de delar som rör bo & leva samt arbeta & utveckla för att stärka plattformens relevans hos målgruppen inflyttare och boende. Arbetsgivare och utvecklingsbolag bjuds in i arbetet för att visa på möjligheter kopplade till arbete och företagande samt lyfta mångfalden av platser att bo, leva och verka på.

Ur ett kompetensförsörjningsperspektiv är det viktigt att gotland.com även fungerar som en plattform för såväl befintliga som presumtiva företagare och entreprenörer med intresse att starta eller etablera företag på Gotland. I det arbetet bjuds aktörer inom det företagsfrämjande systemet in.

Projektet håller workshoppar, hanterar support, optimerar sajten tekniskt samt producerar innehåll och kommunikation på plattformen och i tillhörande kanaler. Projektet genomför även en testperiod av mer omfattande samskapande på plattformen tillsammans med andra projekt och nära samverkansparter. Detta är ett sätt att skapa innehåll och spridning resurseffektivt och testperioden kommer utvärderas i juni. Gotland.com fortsätter att öka i såväl användare som besökare. Antalet användare (näringsliv, föreningsliv, projekt, organisationer) uppgår till 1600, det vill säga en betydande del av den totala andelen verksamheter på ön.

Besöksgraf: Vi ser en kontinuerlig ökning av besökare på plattformen och inom ett par år räknar vi med 1 miljon besökare.

Insikt – talangattraktion och samhällligt värdeskapande

Projektets fördjupade kunskaper kring talangattraktion har lett till en mer precis segmentering av den breda målgruppen ”inflyttare” och identifierat ”talanger” som en särskilt viktig del. Detta inkluderar personer i yrkesför ålder, särskilt de som verkar inom bristyrken. Forskning visar att investeringar i att attrahera och behålla talanger ger långsiktiga positiva effekter på både den ekonomiska och sociala utvecklingen i en region. När kvalificerade individer väljer att etablera sig på Gotland bidrar de inte bara till att stärka arbetsmarknaden, utan även till innovation, kunskapsöverföring och kompetensutveckling, vilket i sin tur skapar förutsättningar för fortsatt tillväxt.

De prioriterade målgrupperna omfattar inte bara de som flyttar permanent till Gotland, utan även deltidsboende och distansarbetare, som har potential att bidra på liknande sätt. Dessa grupper är strategiskt viktiga, då de redan har en koppling till ön och kan spela en avgörande roll i att stärka den lokala arbetsmarknaden och kompetensförsörjningen. Genom att rikta insatser mot dessa målgrupper skapas en balans mellan omedelbara behov och långsiktig tillväxt, vilket stärker Gotlands attraktionskraft som en plats att både bo, leva, studera och verka på.

Insikt– värdet av personligt bemötande

Analysfasen visar att det mellanmännsliga värdet av att hjälpa människor känna sig välkomna och integrerade på en ny plats troligen tillgodoses med en kombination av digitala funktioner och fysiska insatser. Projektet har testat och utvärderat att, i samverkan med näringslivet, anordna fysiska inflyttarträffar med goda resultat.

”Ja, och så känner man sig så välkommen här. Bemötandet från regionen har verkligen varit toppen, till skillnad från hemma i Gävle. Jag vill ju inte prata skit om Gävle, men nu gör jag det, säger Gustav”.

Citat: Gustav, besökare på inflyttarträffen.

Källa: <https://www.helagotland.se/nyheter/gotland/artikel/nara-till-forskola-och-golf-sa-tanker-de-som-vill-flytta-hit/rmyzd62r>

En digital inflyttarservice och en kollaborativ plattform som gotland.com förutsätter resurser för att fungera effektivt. Att tillhandahålla relevant och uppdaterad information, hantera användarfrågor och säkerställa att tekniken möter användarnas förväntningar kräver kontinuerliga resurser i form av både tid och personal. För att systemet ska vara långsiktigt hållbart och tillfredsställa målgruppernas olika behov, krävs samordnade insatser där både digitala och fysiska komponenter arbetar tillsammans.

Sammanfattningsvis är det avgörande att förstå och fatta beslut utifrån att den digitala inflyttarservicen är en del av en bredare och mer omfattande service, där både digitala och fysiska insatser är nödvändiga för att möta målgruppernas behov på ett heltäckande sätt.

Kritisk risk i projektet Relocation Gotland

Den mest kritiska risken i projektet Relocation Gotland är den osäkra finansieringen av vidareutveckling och drift av gotland.com. Plattformen är helt central, både för den digitala inflyttarservicen och som den samverkansplats som under flera år har samlat näringsliv, föreningsliv och utvecklingsaktörer för att gemensamt måla och förmedla bilden av Gotland. Plattformen är avgörande för att kunna erbjuda en samlad, faktabaserad och neutral information likväl som inspiration för inflyttare, etableringsintresserade, besökare och inte minst boende på Gotland. Om den långsiktiga finansieringen uteblir är risken att gotland.com skulle försvinna mycket stor. Detta, i sin tur, skulle leda till att den uppbyggda digitala inflyttarservicen inte kan fortsätta drivas och utvecklas samt att mycket av det arbete som gjorts inom projektet går förlorat.

Konsekvenserna av detta är allvarliga och påverkar flera intressenter:

- **Region Gotland:** Tappat förtroende från invånare och näringsliv. Gotland.com fungerar som en viktig kommunikationskanal för regionala utvecklingsprojekt och platsutveckling. Utan denna plattform försvagas regionens möjlighet att agera som en ledande aktör i platsutvecklingen.
- **Boende, inflyttare och besökare:** Utan gotland.com blir det betydligt svårare att hitta relevant, neutral och uppdaterad information om boende, jobb, utbildning och fritidsaktiviteter. Detta kan minska Gotlands attraktionskraft och påverka beslutet att flytta hit eller besöka ön.
- **Näringslivet:** Företag och föreningar som idag använder gotland.com för att nå ut med sina erbjudanden och evenemang skulle få svårare att nå sin

målgrupp. Nyetableringar riskerar att utebli, och det lokala näringslivet kan drabbas av minskad synlighet och färre affärsmöjligheter.

- **Gotlands varumärke:** En nedläggning av gotland.com skulle ha negativa effekter på Gotlands varumärke, både nationellt och internationellt. Utan en samlad, neutral och inkluderande plattform riskerar bilden av Gotland att bli fragmenterad och svår att kontrollera, vilket kan påverka Gotlands förmåga att locka nya invånare, företag och besökare.
- **Regional utveckling:** Gotland.com spelar en viktig roll och är tänkt att bli ännu viktigare i att kommunicera regionala utvecklingsprojekt och möjliggöra samarbeten mellan olika aktörer på Gotland. Utan denna plattform försvåras arbetet med att samordna och sprida information om Gotlands långsiktiga utvecklingsmål, vilket kan påverka förtroendet från finansiärer och försämra relationer med externa aktörer.

För att möta riskerna är det avgörande att säkra en långsiktig drift- och finansieringsplan för gotland.com. En driftplan innebär att formulera en framtida inriktning och ambitionsnivå för gotland.com samt att Region Gotland och eventuella samarbetspartners kommer överens om ansvarsfördelning för att säkerställa produktion av relevant och aktuellt innehåll. Detta skulle inte bara säkerställa att projektet Relocation Gotland når sina mål, utan också stärka Gotlands konkurrenskraft och attraktionskraft på lång sikt.

Den långsiktiga planen och finansieringen behöver takta med andra närliggande uppdrag och strategier, såsom uppdraget att se över organisationsformer för destinationsutveckling, utvecklingen av en etableringsplan och arbetet med att stärka företagsklimatet på Gotland. För att minska risken för ovanstående intressenter bör en långsiktig plan och finansiering för gotland.com vara beslutad hösten 2025.

Projektets åtgärdsförslag:

Projektet återkommer med ett förslag om långsiktig finansiering för gotland.com under våren 2025 både till REGU och inom ramen för budgetarbetet inför 2026.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-12-19
Regionstyrelsens beslut 2023-04-26 § 107

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör